

Κοζοιανός Στέφανος

Ποσειδών

Χελών

Ο ΣΙΘΩΝ

Περιοδική έκδοση της Έκπολιτιστικής Έταιρείας Νέων Νικήτης Χαλκιδικής «Ο ΣΙΘΩΝ»

5ος Χρόνος

Άπριλης 1979

Τεύχος 24

Τά Μοναστήρια ξεπουλούν τή γή μας

Σπιθαμή δέν δίνεται στους Άκτήμονες

Μετά τις τελευταίες ανακοινώσεις για το μέλλον της εκκλησιαστικής περιουσίας, βλέπουμε προσπάθεια από μέρους των μοναστηριών να ξεπουλήσουν τις περιουσίες τους. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ για τη Χαλκιδική, όπου τα μοναστήρια του Άγιου Όρους διατηρούν απέραντες εκτάσεις. Πουλώντας τις τώρα σε τιμές εξευτελιστικές, αφ' ενός μὲν προκαλούν ανυπολόγιστη ζημία με τη φοροδιαφυγή, αφ' ετέρου δίνουν το δικαίωμα σε εκπρόσωπους της οικονομικής ολιγαρχίας να επεκτείνουν τα κυριαρχικά τους δικαιώματα πάνω στο λαό. Και ἄς είναι ο λαός αυτός που προστάτεψε αυτές τις εκτάσεις, αυτός που τις πότισε με ιδρώτα και αίμα, αυτός που πολέμησε γι' αυτές.

Έτσι ενώ ακόμα δέν έκλεισε η υπόθεση Βαρδινογιάννη, όπου η Ι. Μ. Ξενοφώντος χωρίς διαγωνισμό ξεπούλησε 50.000 στρέμματα με 1.000 δρχ. το στρέμμα, έκταση που δέν είναι καν δική της, σε κρούσεις ακτημόνων προβάλλουν τη δικαιολογία της ανάγκης προσφυγής σε διαγωνισμό. Χωρίς να αναφέρουμε τις εκτάσεις που ἤδη έχουν πουληθεί, τελευταία έχουμε τις ἐξής περιπτώσεις προσπάθειας αγοραπωλησίας μοναστηριακῶν κτημάτων, ὁποσδήποτε ὄχι σε ἀκτήμονες.

α) Ι. Μ. Ζωγράφου, προκήρυξε διαγωνισμό για 18.000 στρέμματα δάσους στη Σιθωνία.

β) Ι. Μ. Άγιου Παύλου, ἔκανε διαγωνισμό στις 4)11)78 για 13.000 στρέμματα στην Σιθωνία (Κριαρίτσι Συκιᾶς). Πλειοδότησε ὁ Οἰκοδομικός Συνεταιρισμός Μηχανικῶν Πτολεμαῖδος - Κοζάνης με 120.000.000 δρχ.

γ) Ι. Μ. Δοχειαρίου, ἔκανε διαγωνισμό στις 5)11)78 για δάσος 7.000 στρ. μεταξύ Συκιᾶς - Σάρτης στη Σιθωνία. Πλειοδότησαν οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς

Ἀμύνης με 65.000.000 δρχ.

δ) Ἐκκρεμεί η ὑπόθεση 33.000 στρ. στή Σάρτη τῆς Σιθωνίας που διεκδικεί ὁ Οἰκοδομικός Συνεταιρισμός Δασικῶν Ὑπαλλήλων με 96.000.000 δρχ., ἐνῶ θὰ μπορούσαν νὰ ἱκανοποιηθοῦν με 3.800 στρέμματα.

ε) Προκήρυξη διαγωνισμοῦ ἐτοιμάζει καὶ η Ι. Μ. Βατοπεδίου, ὅπως αναφέρεται σὲ ἔγγραφο που ἔστειλε στὸν σύλλογο ἀκτημόνων Νικήτης, ὅταν ζήτησε ἔκταση 14.000 στρ. μεταξὺ Νικήτης καὶ Μεταμόρφωσης καὶ πάλι στή Σιθωνία.

στ) φυσικὰ η ὑποπτη ἀγορὰ 53.800 στρ. τῆς Ι. Μ. Ξενοφώντος (χωρὶς τίτλους ἰδιοκτησίας) ἀπὸ τὸν ὄμιλο Βαρδινογιάννη, που συμπεριλαμβάνει καὶ τὰ χωριά Νικήτη καὶ Ἅγιο Νικόλαο τῆς Σιθωνίας.

Βλέπουμε δηλαδή ὅτι στή Σιθωνία, οἱ μόνοι που θὰ μείνουν ἄποικοι θὰ εἶναι οἱ σημερινοὶ κάτοικοί της, ἀφοῦ καὶ τὰ μέρη που ζοῦν ξεπουλιούνται σὰν μοναστηριακές ἰδιοκτησίες, ἀλλὰ καὶ ὅσαν εἶχαν τὰ ξεπούλησαν σὲ μικρές τιμές, προσφέροντάς τα δῶρο στὰ ὀλιγαρχικὰ συμφέροντα ἀπὸ τὴν ἔλλειψη στοιχειώδους προστασίας ἀπὸ μέρους τῆς πολιτείας.

Καὶ ὅλα τὰ σκάνδαλα που ὑπάρχουν σήμερα στή Χαλκιδική, (Βαρδινογιάννης, Καρρᾶς, Σάνη κ.λ.π.), ὅλα ξεκίνησαν ἀπὸ τὸ ξεπούλημα μοναστηριακῶν κτημάτων, καὶ ὅλα φυσικὰ ἀποβαίνουν σὲ βάρος τοῦ ντόπιου πληθυσμοῦ, που ἀπεγνωσμένα τώρα συσπειρώνεται σὲ ἀνίσχυρους συλλόγους ἀκτημόνων, ζητώντας τὴ συμπαράσταση τῆς πολιτείας.

ΝΕΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Ἐξέρουμε ὅτι στή Χαλκιδική ἡ δημόσια ἔκταση ἔχει μείνει ἀδιαφάντευτη σὲ ἔλεος τῶν τυχοδιωκτῶν.

Ἐξέρουμε ὅτι ξεπουλήθηκε καὶ ἡ σπιθαμὴ γῆς ἀπὸ τὴν ἀπληστία τῶν μοναστηριῶν. Ποτέ ὅμως δέν φανταστή-

καμε τὴν γῆ που τὸ δημόσιο με τὰ λεφτὰ τοῦ κοσμάκη ἀγόρασε, ὅτι εἶναι πουλημένη συγχρόνως καὶ σ' ἄλλον ἀγοραστή.

Κατὶ τέτοιο συμβαίνει στή ΣΙΘΩΝΙΑ καὶ συγκεκριμένα (Συνέχεια στή σελ. 7)

Ἡ Ἐκπολιτιστικὴ & Ἐπιμορφωτικὴ Ἐταιρεία Νέων Νικήτης «Ο ΣΙΘΩΝ»

Εὐχεται

στὰ Μέλη, Συνδομητές καὶ φίλους του

Κ Α Λ Ο Π Α Σ Χ Α

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ «ΣΙΘΩΝΑ»

Με την καθολική παρουσία των Νικητιανών πραγματοποιήθηκε η πληροφοριακή συγκέντρωση της Κοινότητας και του «ΣΙΘΩΝΟΣ», πάνω σε προβλήματα τοπικά και μελλοντικές λύσεις που θα υπάροξον για την αντιμετώπισή τους.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σ' αυτά που ειλώθηκαν και απ' το μέρος της Κοινότητας και απ' το μέρος του Σίθωνα θα προσπαθήσουμε να ξεδιαλύνουμε ορισμένες σημαντικές παραλήψεις που έγιναν, και να διευκρινήσουμε αυτά που λέχτηκαν από τους εκπροσώπους μας.

Δημόσιες συγκεντρώσεις

Ζητήσαμε από την Κοινότητα οι συζητήσεις του κοινοτικού συμβουλίου, πάνω στις αιχμές των προβλημάτων που άφορούν τον τόπο, να γίνονται δημόσια και θεωρήσαμε αναγκαία την παρουσία όλων των τοπικών παραγωγικών φορέων οι οποίοι θα παραυρισκονται σαν άπλοι παρατηρητές κι' αυτό γιατί θεωρούμε αναγκαία την διαμόρφωση μιας άμεσης αντίληψης των προβλημάτων εκ μέρους τους χωρίς να βρισκονται στη δυσάρεστη θέση να εφαρμόσουν κάτι τετελεσμένο, που μπορεί να είναι μόνο γνώμη της κοινότητας. Λυπηθήκαμε για την απόρριψη της πρότασής μας απ' την Κοινότητα, αλλά όφειλε να αντιληφθεί ότι ο τρόπος που προτεινουμε, πηγάει μέσα από τις δημοκρατικές αρχές τις οποίες και πρέπει να εφαρμόσει.

Τό Ρυμοτομικό

Για το Ρυμοτομικό έχουμε να παρατηρήσουμε ότι η άδυναμία εφαρμογής του όφειλεται:

α) Στην ανεπαρκή σχετική νομοθεσία και δυστυχώς στην άρνηση της πολιτείας να την τροποποιήσει προκειμέ-

Με τον άπολογοισμό των πραγματοποιημένων από την ανάληψη των καθηκόντων του Κοινοτικού Συμβουλίου ξεκίνησε την όμιλία του ο πρόεδρος κ. Κουφαδάκης και συνέχισε τονίζοντας ότι στα προβλήματα του νερού - κοινοτικού καταστήματος - ρυμοτομικού κ.λπ. έγι-

νον να βοηθήσει τον λαό να κτίσει, και

β) Στην άπροθυμία των κατοίκων να συνεργαστούν.

Άδυνατώντας να επέμβουμε στή νομοθεσία, έχουμε να συστήσουμε στους συμπατριώτες μας, να δείξουν καλοπιστία απέναντι άλλήλων και βλέποντας το κοινό συμφέρον να τακτοποιήσουν τα οικόπεδά τους, κατά οικόδομικό τετραγώνο.

Ήδη η Νομομηχανική ύπηρεσία, σε αντιπροσωπευτικών κατοίκων που την επισκέφθηκε, είπε ότι έχει όλη την καλή διάθεση να βοηθήσει τή κατάσταση.

«Οχι στό Πεζούλι»

Άκούσαμε ότι θα υπάροξον ενέργειες για το ξανακτίσιμο του πεζουλιού στην παραλία.

Πολλές φορές το έχουμε τονίσει, ότι είναι καταστροφική για το περιβάλλον, για την όμορφιά του γαλαού μας. Πρότασή μας είναι να γίνουν προβλητες, μια που υπάρχει συγκεκριμένη μελέτη και μια που υπάρχει συγκεκριμένο παράδειγμα με έξοφθαλμα αποτελέσματα.

Όχι στις περιφράξεις του αϊγιαλού και των δρόμων

Περιμένουμε να πραγματοποιήσει η Κοινότητα και οι φίλοι της, αυτά που υποσχέθηκαν στις συγκεντρώσεις, στην προεκλογική έκστρατεία και αυτά που οι νόμοι και τα σχεδιαγράμματα όρρίζουν.

Άν δέν μπορεί η Κοινότητα να προστατέψει την άμμουδιά τους δρόμους και την παραλία, τότε τί μπορεί να κάνει;

ναν προσπάθειες για την τοποθέτησή τους πάνω σ' ένα πρόγραμμα το οποίο κατά τη χρήση του κοινοτικού συμβουλίου, θα επιφέρει σταδιακά τή λύση τους. Επίσης προτάθηκε από τον ίδιο, η συγκρότηση μιας επιτροπής που σκοπό θα έχει την συγκέντρωση χρηματικών πόρων, για μια προσπάθεια έξωραϊσμού τού χωριού. Στην προσπάθεια αυτή τή ζήτησε και τή βοήθεια του «ΣΙΘΩΝΑ».

Κάνοντας μια αναδρομή στις δραστηριότητες του πραγματοποιήθηκαν από τον «Σίθωνα», το μέλος του Δ.Σ. κ. Τρ. Οικονόμου, ενημέρωσε τους παρευρισκομένους ότι και για το φετεινό χρόνο οι προσδοκίες είναι πολύ εύόανες και σαν πρώτο ξεκίνημα θα είναι η τσιμεντόστρωση δρόμων του παλιού χωριού και η έκδρομη στην Κωνσταντινούπολη.

Την βοήθεια της Κοινότητας και κάθε ντόπιου φορέα, ζήτησε ο πρόεδρος του «Σίθωνα» κ. Μιχ. Άναγνωστάρας, υπενθυμίζοντας ότι το θετικό αποτέλεσμα βγαίνει από μια σωστή συνεργασία πά-

νω στις αιχμές των τοπικών θεμάτων. Η συζήτησηαυτών, έξέφρασε τή γνώμη, θα πρέπει να γίνεται δημόσια, για να υπάρχει μια άμεση αντίληψη των κατοίκων και να μίν οδηγούνται να εφαρμόσουν τετελεσμένες αποφάσεις που θα βγαίνουν από μονόπλευρες απόψεις της Κοινότητας.

Άπαράδεικτο παραγκωνισμό των ντόπιων παραγωγικών φορέων και της Τ.Α. χαρακτήρισε ο βουλευτής Χαλκιδικής και μέλος του «Σίθωνα» κ. Θ. Ξανθόπουλος, τις ενέργειες των άρμοδίων, για τον τρόπο που έγινε η σύνταξη της Χωροταξικής μελέτης. Τόν άσυντόνιστο προγραμματισμό της πολιτείας - είπε - δείχνει και η μελέτη για την παραθεριστική κατοικία που γίνεται άνεξάρτητα από την Χωροταξική Μελέτη. Όλες αυτές οι ενέργειες, έρήμνη των κατοίκων, σκοπεύουν στην έξυτηρήτηση όλιγαρχικών συμφερόντων.

Η συγκέντρωση τελείωσε με καταφανή τά σημάδια ίκανοποίησης των παρευρισκομένων, από την άρτια κατατόπισή τους που έγινε.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗ ΝΙΚΗΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. Ν. ΧΑΡΙΣΤΟ

Ένδιαφέρουσα όμιλία με θέμα τή «Συμβολή της Χαλκιδικής στην ιστορία, από αρχαιότατων χρόνων μέχρι σήμερα», έγινε από τον κ. Νικόλαο Χαριστό, Έπιθεωρητή Μέσης Έκπαίδευσης, στή Νικήτη.

Η μεγάλη σπουδαιότητα του θέματος και η αξιόλογη ρητορική ικανότητα του όμιλητή, κατενθουσίασαν τους λίγους άκροατές. Έμεις πιστεύουμε ότι οι Νικητιανοί πρέπει να δείχνουν περισσότερο ενδιαφέρον σε παρόμοιες εκδηλώσεις, και να μίν δημιουργούν ύπόνοιες... που τους φέρνουν σε μειονεκτική θέση. Άς προσέξουν!!

Η όμιλία αυτή του κ. Χαριστού, είναι η δεύτερη που

έγινε στή Νικήτη. Η πρώτη στις 11)4)76 έχει δημοσιευθεί στο 10ο φύλλο της έφημερίδας μας, με θέμα «Η Σίθωνία στή Άρχαιότητα».

Στό έπόμενο φύλλο μας, θα δημοσιεύσουμε σημαντικά άποσπάσματα της δεύτερης όμιλίας.

Παράλειψη

Ό «Δαίμων» του Τυπογραφείου και πάλι έδρασε. Στό προηγούμενο φύλλο και στή δημοσίευση της σύνθεσης του Δ.Σ. του «Σίθωνα» παραλείφθηκε το όνομα του μέλους και ταμία του Δ.Σ. κ. Θανάση Θωμά.

Ζητούμε συγγώμη και κατανόηση.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΩΝ Έκπολιτιστικῶν Σωματείων

Τὴν Παρασκευή 30 τοῦ Μάρτη, πραγματοποιήθηκε ἡ συγκέντρωση τῶν ἐκπολιτιστικῶν σωματείων τῆς Χαλκιδικῆς, πού εἶχε ἀναλάβει νὰ διοργανώσει ἡ αὐτοαποκαλούμενη «Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ», πού βγήκε ἀπὸ τὴ νοθευμένη τῆς «ἐκλογῆς» στὴ Γερρακινή, μὲ πρωτοβουλία μερικῶν ἀτόμων πού ἐμφανίζονται ὡς ἐκπολιτιστικοὶ παράγοντες καὶ πού προσπάθησαν νὰ βάλουν φραγμοὺς στὸ ἐκπολιτιστικὸ κίνημα. Παραβρέθησαν 18 σωματεία πού γέμισαν ἀσφυκτικὰ τὴν αἴθουσα τῆς Νομαρχίας.

Ἡ συζήτηση ἄρχισε μέσα σὲ μιὰ ἠλεκτριζμένη ἀτμόσφαιρα πού δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ προέδρου τῆς αὐτοαποκαλούμενης «Σ.Ε.» νὰ ἐφαρμόσει τὸ πρόγραμμά της πού τελικὰ βρήκε τὴ θέση του «σκουπίδι στὰ ἄχρηστα ἀπορρίματα».

Μὲ τὴν ἐκλογὴν προεδροῦ μὲ τὸν κ. Παπαδημα ὡς πρόεδρο (ἐκπρόσωπος τοῦ Πανχαλκιδικοῦ) καὶ Γραμματέας μὲ τὸν κ. Βαλιάνο ὡς Γραμματέα (ἐκπρόσωπος τῆς ἐπιμορφωτικῆς ἐταιρείας Ἀρναίας), ἄρχισε ἡ συζήτηση μέσα σὲ πλαίσια ὁμαλότητας μέχρι τὸ τέλος της.

Πρῶτος ὁμιλητὴς ἦταν ὁ κ. Πάλπας (ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερισσοῦ) καὶ μέλος τῆς λεγόμενης «Σ.Ε.». Ἀναφέρθηκε στὴν ἀνάγκη ἕνωσης ἐνὸς συντονιστικοῦ φορέα τῶν ἐκπολιτιστικῶν σωματείων τῆς Χαλκιδικῆς πού ὀνόμασε ὁμοσπονδία καὶ στὴ συνέχεια στὶς ἀπόψεις τῆς «Σ.Ε.» στὰ κυριότερα κεφάλαια τοῦ καταστατικοῦ πού συνέταξε τὰ ὁποῖα εἶναι:

- α) Σκοποὶ καὶ μέσα τῆς ὁμοσπονδίας.
- β) Ποιὰ σωματεία ἐγγράφονται ὡς μέλη.
- γ) Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν καὶ
- δ) Διοίκηση & ἐκπροσώπηση. Στὴ συνέχεια ὁ βουλευτὴς

κ. Ξανθόπουλος, μιλώντας ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἐταιρείας «Ο ΣΙΘΩΝ», ἔκανε μιὰ προσεγμένη καὶ διεξοδικὴ ἀνάλυση ἐνὸς κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ ἱδρυμένου «Συνδέσμου Πολιτιστικῶν Συλλόγων Χαλκιδικῆς».

Ὁ κανονισμὸς αὐτὸς, ἀποτελεσματικὴ συλλογικὴ ἐργασία τοῦ «Σίθωνα», ὑπάρχει, καθὼς σωστὰ ἐπεσήμανε ὁ ὁμιλητὴς, ἐδῶ καὶ 2 χρόνια ἤδη καὶ τὸ περιεχόμενό του ἔγινε ἀντικείμενο ἐπεξεργασίας τριῶν παλαιότερων συνελύσεων τῶν ἐκπροσώπων πολιτιστικῶν σωματείων τῆς Χαλκιδικῆς, ἀλλὰ ἀγνοήθηκε σκόπημα ἀπὸ τὴν λεγόμενη «Σ.Ε.» ὅπως ἀκριβῶς ἀγνοήθηκαν ὁλοκληρωτικὰ, ἀνάλογες προγενέστερες συσκέψεις τοῦ Πανχαλκιδικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης.

Ἐπίσης ὁ ὁμιλητὴς ἀνέφερε ὅτι στὸ προηγούμενο καταστατικὸ πού παρουσίασε ἡ «Σ.Ε.» δὲν τηρεῖται ἡ αὐτοτέλεια τῶν συλλόγων ἀπέναντι στὸν ἱδρυμένο κεντρικὸ φορέα καὶ τάχθηκε ἐναντίον τῆς πρότασής της γιὰ διορισμὸ ἀριστίνδην μελῶν στὴ διοίκησή της. Τελικὰ ἔκανε πρόταση νὰ ἐκλεγεί τριμελὴς ἐπιτροπὴ.

Ὁ κ. Φιλίππιδης (μέλος τοῦ Σίθωνα) πού πῆρε τὸ λόγο, συμφώνησε μὲ τὸν κ. Ξανθόπουλο τὸν ὁποῖο πρότεινε νὰ ἀναλάβει μαζί μὲ τὸν κ. Πάλπα, τὴν σύνταξη ἐνὸς προσχεδίου πού θὰ σταλεῖ στοὺς συλλόγους μαζί μὲ τὰ 2 καταστατικά γιὰ νὰ διαμορφώσουν γνώμες καὶ νὰ κάνουν προτάσεις.

Οἱ ὁμιλητὴς πού ἀκολούθησαν βρέθηκαν σύμφωνοι μὲ αὐτὰ πού λέχθηκαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κ. Βαλιάνο πού πρότεινε νὰ μὴ γίνει συντονιστικὸ ὄργανο, ἀλλὰ συγκεντρώσεις ὄλων τῶν ἐκπολιτιστικῶν σωματείων 2 ἢ 3 φορές τὸν χρόνο.

Ὁ τελευταῖος ὁμιλητὴς κ.

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ἀπὸ μέρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σίθωνα, ζητοῦμε συγγνώμη ἀπὸ τοὺς συνδρομητὲς τοῦ «Λευκώματος Παλαιῶν Φωτογραφιῶν» γιὰ τὴν καθυστέρησή του. Αὐτὴ ὀφείλεται στὸ ὅτι ὁ φόρτος τῆς ἐργασίας ἔχει πέσει μόνον σὲ δύο μέλη τοῦ Σίθωνα, στὸν Ἰωάννη Κανατὰ καὶ Ἰωακείμ Παπάγγελο καὶ οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτό. Ἐπίσης ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι ἡ ἐκδοσὴ αὐτὴ δὲν θὰ ἔχει καθαρὰ τὴ μορφή λευκώματος, ἀλλὰ ἐνὸς βιβλίου πού θὰ περιέχει σὲ γενικὲς γραμμὲς τὴν ἱστορία τῆς Νικητῆς καὶ σὲ σχέση μὲ τὴν ὅλη ἱστορία τοῦ τόπου μας.

Σὲ γενικὲς γραμμὲς τὸ βιβλίο θὰ περιέχει μιὰ εἰσαγωγὴ - σύνδεση τῆς ἱστορίας τῆς Νικητῆς ἀπὸ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους καὶ ἡ ὁποία θὰ φτάνει μέχρι τὴν ἐποχὴ τοῦ Δεύτερου Παγκόσμιου Πόλεμου. Τὸ κύριο μὲ

Δελήμπασης, ἐκπρόσωπος τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἐταιρείας (παράρτημα Ν. Τριγλίας), ἀναφερόμενος στὶς δύο προτάσεις τὴς ὁλοκληρώσεως καὶ τὴς πρότείνε ὡς ἓν.

Τελικὰ ἐκλέχθηκαν τρία μέλη: Ὁ κ. Δελήμπασης, ὁ κ. Γκιώτης (Σύλλογος Μαρμαρῶ) καὶ ὁ κ. Καρακυριαζῆς (Σίθων) πού μαζί μὲ τὸν κ. Ξανθόπουλο καὶ Πάλπα θὰ ἀποτελέσουν προσωρινὴ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἡ συνέλευση ἀνέθεσε στοὺς κ. Ξανθόπουλο καὶ Πάλπα νὰ ἐπεξεργασθοῦν τὰ δύο καταστατικά, νὰ φτιάξουν ἓνα προσχέδιο καὶ μὲ τὴς τυχόν παρατηρήσεις πού θὰ ὑπάρχουν θὰ τὰ στείλει ἡ προσωρ. ἐπιτροπὴ σ' ὅλα τὰ σωματεία μέχρι τὴς 30 Ἰουνίου στὶς ἕδρες τους. Τὰ ἐκπολιτιστικὰ σωματεία θὰ πρέπει νὰ ἀπαντήσουν ἢ νὰ ἐκφέρουν γνώμες μέχρι τὴς 30 Αὐγούστου. Μέσα δὲ στὸ Σεπτέμβριο νὰ συγκληθεῖ τὸ πρῶτο συνέδριο.

Θ.Θ.

τοῦ βιβλίου θὰ περιλαμβάνει τὴν περίοδο ἀπὸ τὸ 1880 περίπου μέχρι τὸ 1945 περίπου καὶ θὰ ἀναφέρει τὶς πρὸ κλασσικὲς ἐκδηλώσεις τῆς Νικητῆς σ' αὐτὴν τὴν περίοδο, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι, οἱ διάφοροι πόλεμοι καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν Νικητῶν στοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνες, τὶς κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις, ἡ ἐνδυμασία, οἱ ἀσχολίες τῶν Νικητῶν, οἱ προσωπικότητες πού ἀφῆσαν ἐποχὴ ὄχι μόνον στὴ Νικητὴ ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς.

Θὰ ἐκδοθοῦν 500 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὰ ποῖα, 250 θὰ διανεμηθοῦν στοὺς συνδρομητὲς καὶ τὰ ὑπόλοιπα 250 θὰ διανεμηθοῦν σὲ συλλόγους, σχολεῖα, βιβλιοθήκες κ.λπ.

Ἀπὸ τὴς 300 περίπου φωτογραφίες τῆς ἐκθέσεως τοῦ καλοκαιριοῦ πού μᾶς πέρασε, ἔχουν ἐπιλεγεί 60-65 περίπου, οἱ ὁποῖες θὰ δημοσιευθοῦν στὸ βιβλίο. Ἐχουν ἐπιλεγεί οἱ πρὸ ἀντιπροσωπευτικὲς κάθε ἐκδηλώσεως καὶ πού ἀναφέρονται στὴ συγκεκριμένη χρονικὴ περίοδο. Ἐχουν ἐπίσης ἀφαιρεθεῖ φωτογραφίες πού τυχόν νὰ δημιουργήσουν παρεξηγήσεις γιὰ διάφορους λόγους.

Ἡ οικονομικὴ ἐπιβάρυνση ὅπως θὰ ἔχει γίνει ἀντιληπτὸ θὰ εἶναι μεγάλη γιὰ τὸ Σίθωνα, γι' αὐτὸ θὰ παρακαλοῦσαμε ὅσους θέλουν, νὰ ἐγγράφουν συνδρομητὲς τῆς πρώτης αὐτῆς ἐκδόσεως τοῦ Σίθωνα.

Ἐκθεση στὴν Ἱερισσό

Μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ σημείωσε στὴν Ἱερισσό, ἡ ἐκθεση κεντημάτων, πινάκων ζωγραφικῆς καὶ φωτογραφιῶν πού ὁργανώθηκε ἀπὸ μαθητὲς τοῦ Γυμνασίου μὲ τὴ βοήθεια καθηγητῆ τους.

Στὴν διοργάνωση αὐτὴ συμμετείχε καὶ ὁ «Σίθων» μὲ παρουσίαση φωτογραφιῶν ἀπὸ τὴν ἐκθεση πού πραγματοποιήθηκε τὸ περασμένο καλοκαίρι.

ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Η παντελής έλλειψη προγραμματισμού στην όρθολογική ανάπτυξη της Χαλκιδικής στους τομείς του τουρισμού, της εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου και πρωτογενούς τομέα παραγωγής, είχε σαν αποτέλεσμα την εγκατάλειψη της Χαλκίδας από τους κατοίκους της, και για όσους έμειναν, την μείωση των παραγωγικών τους δυνατοτήτων. Σήμερα η αλματώδης ανάπτυξη του τουρισμού, που δυστυχώς εξασκείται να γίνεται χωρίς τη στοιχειώδη μελέτη που θα μπορούσε να γίνει με κύριο κριτήριο το όφελος του ντόπιου πληθυσμού, οικονομικό και κοινωνικό, οδήγησε στην εκμετάλλευση της τουριστικής ανάπτυξης από μέρους ξένων επιδρομέων προς την Χαλκιδική, που ξεκίνησαν με τη φτηνή απόκτηση γης, από ντόπιους ή με σκανδαλώδεις αγοραπωλησίες μοναστηριακών κτημάτων.

Και κερδίζουν οι επιδρομείς αυτοί της Χαλκιδικής, από το μόχθο των ντόπιων — υπηρέτες τους — στις περιοχές τις οποίες αυτοί — οι ντόπιοι — πότισαν με το αίμα και ιδρώτα τους και που άλλοτε κατείχαν.

Η αβλησία τους δε αυτή στο παράνομο κέρδος που υποθάλλπει τα ολιγαρχικά συμφέροντα αυτών που μās διοικούν, προξένησε μια πρωτοφανή καταστροφή του περιβάλλοντος και εξαφάνιση κάθε παραδοσιακού στοιχείου, θυσιάζοντας τα στην αυθαίρετη δόμηση και ανάπτυξη παρασιτικών τομέων και διαστρέβλωση της ανάπτυξης της οικονομίας.

Έντρομοι, τώρα, οι ιθύνοντες, μπροστά στο χείλος της οριστικής καταστροφής, προσπαθούν να περισώσουν ότι είναι δυνατό. Κι όμως και στη προσπάθειά τους αυτή, επιμένουν να ενεργούν μέσα στο δοσμένο πολιτικοκοινωνικό πλαίσιο, που επιβάλλουν τα ολιγαρχικά συμφέροντα, αγνοώντας ότι αυτό υπήρξε και η πραγματική

αίτια της καταστροφής, στο χείλος της οποίας βρισκόμαστε. Επιμένουν να αρνούνται να δράσουν κατά τις επιταγές του κοινωνικού συμφέροντος.

Με αυτά τα στοιχεία, ξεκίνησε και έγινε η σύνταξη χωροταξικής μελέτης της Χαλκίδας χωρίς να ρωτηθούν οι ντόπιοι παραγωγικοί φορείς και η Τ. Α. Παράλληλα και ανεξάρτητα (!) άρχισε άλλη μελέτη για παραθεριστική κατοικία. Αντικείμενο της τελευταίας ή μελέτη δημιουργο-

Παραγκονίζονται οι ντόπιοι φορείς και η Τοπική Αυτόδιοίκηση

γιας παραθεριστικών οικισμών με αρκετά σαφή όρια, προκειμένου να αποτραπεί ή καθολική τσιμεντοποίηση των τόσο όμορφων παραλιών της Χαλκιδικής.

Ήδη η μελέτη έχει προχωρήσει στην έπιλογή των περιοχών που προσφέρονται για δημιουργία οικιστικών θυλάκων. Αγνοούμε τα κριτήρια με βάση τα οποία έγινε αυτή η έπιλογή, έδαφολογική διαμόρφωση, είδος ιδιοκτησίας, πυκνότητα κατοικίας, συνύπαρξη με άλλον τομέα παραγωγής και κοινωνικό όφελος του ντόπιου πληθυσμού. Οι περιοχές που έχουν επιλεγεί για δημιουργία οικιστικών θυλάκων, ανήκουν κατά το πλείστον σε οργανωμένα τουριστικά συγκροτήματα ή οικοδομικούς συνεταιρισμούς και ελάχιστες στους ντόπιους.

Ίδιαίτερα ο παράγων κοινωνικό όφελος του ντόπιου πληθυσμού, αμφιβάλλουμε αν λήφθηκε έστω και στοιχειωδώς υπ' όψει. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η μελέτη συντάσσεται έρημη των άμεσα ενδιαφερομένων, Τ. Α. και ντόπιων παραγωγικών φορέων και ότι ελάχιστες είναι οι ιδιοκτησίες των ντόπιων που περιλαμβάνονται στις έπιλογές για οικισμούς.

Έτσι φοβούμαστε ότι ελάχιστο θα είναι το όφελος του ντόπιου πληθυσμού.

Είναι επίσης άγνωστο και κατά πόσο προηγήθηκε μελέτη για τον τρόπο εκμετάλλευσης του τουρισμού και από ποιούς φορείς θα γίνει πράγμα που θα έπρεπε να προηγηθεί από την έπιλογή των περιοχών για οργανωμένη παραθεριστική δόμηση, όπως έπίσης και για την τύχη, από άποψη οικιστικής, των ιδιοκτητών που θα βοηθούν εκτός των παραθεριστικών οικισ-

μών.

Ερωτούνται οι αρμόδιοι οι οποίοι είναι και υπεύθυνοι αυ- της της καταστάσεως.

Ποιές είναι οι προτάσεις για την Τουριστική αξιοποίηση της Χαλκιδικής;

Ποιοι θα είναι οι φορείς της εκμετάλλευσης του τουρισμού, ο ντόπιος πληθυσμός ή οι μεμονωμένες μεγάλες επιχειρήσεις, ή από κοινού και με ποιά ποσοστά συμμετοχής;

Γιατί αγνοούνται στη σύνταξη της μελέτης η Τοπική Αυτόδιοίκηση και οι ντόπιοι παραγωγικοί φορείς. Πρόκειται σε κατοπινή φάση να τεθεί και στην κρίση αυτών η μελέτη για την παραθεριστική κατοικία.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα της ιδιοκτησίας και εκμετάλλευσης από ξένους επενδυτές και άπλους ιδιοκτήτες εκτάσεων για ανέγερση παραθεριστικής κατοικίας, και ποιές οι προοπτικές και προτάσεις εν όψει της ένταξής μας στην Ε.Ο.Κ.

Στις περιοχές που τελικά θα καθοριστούν για δημιουργία οργανωμένης δόμησης παραθεριστικής κατοικίας, τι προβλέπεται για ιδιοκτησία γης και κτίσματος και πώς θα αντιμετωπισθεί η δόμηση στις εκτός των οικιστικών θυ-

λάκων περιοχές.

Από τις μέχρι σήμερα επιλεγμένες εκτάσεις για παραθεριστική κατοικία, τι ποσοστό επί του συνόλου τους αποτελούν οι ιδιοκτησίες μεγαλοεπιχειρηματιών, οι ιδιοκτησίες οικοδομικών συνεταιρισμών, που θα κτίσουν για εκμετάλλευση ή για αυτοεξυπηρέτηση, και τι ποσοστό οι ιδιοκτησίες ντόπιων.

Κατά πόσο έχει ληφθεί υπ' όψει η αλληλεπίδραση με τους άλλους τομείς π.χ. εκμετάλλευση ορυκτού πλούτου και του πρωτογενούς τομέα παραγωγής και πώς αντιμετωπίστηκε ή παραθεριστική κατοικία που προβλέφτηκε στις περιοχές που υπάρχει ήδη ή τέτοια εκμετάλλευση, τις σημερινές περιοχές εξαγωγής μεταλλείων π.χ. Γερακινή, Καλύβες, Στρατόνι, Ολυμπιάδα κ.λ.π.

Προτίθενται να θεσμοθετήσουν τη μελέτη και με ποιό τρόπο, ή θα έχει άπλως συμβουλευτικό χαρακτήρα;

Στό μεταξύ, τι πρόκειται να συμβεί με τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν κατατεθεί αιτήσεις για δημιουργία μονάδων ή οικισμών;

Σημαντική Προσφορά

Ο 'Αθλητικός Σύλλογος Νικήτης εύχαριστεί τους αδελφούς 'Αντώνη, Χρήστο και Γιώργο Μάντισιο, για τη προσφορά αθλητικών στολών στην ποδοσφαιρική ομάδα του Συλλόγου.

Οί φειτινοί συνδρομητές

Ζαφειρούρης 'Αθ., Κουτούλας Δημ., 'Αντωνίου 'Αντων., 'Ενωση (Συν)σμών Πολυγύρου, Καραβυζιρογλου Μαρία, Χ' Γιάννης Κων., Ξανθόπουλος Θ. 'Αθαν., Ντίνας, Γουδήρας Δημήτριος.

ΘΕΜΑΤΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ - ΡΕΠΟΡΤΑΖ - ΜΕΓΕΘΥΝΣΕΙΣ - ΘΕΜΑΤΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ - ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο Τουρισμός στη Χαλκιδική

Η τουριστική κίνηση της Χαλκιδικής, με βασικά κριτήρια το ενδιαφέρον των αλλοδαπών τουριστών, και κατ'επέκταση την εισροή συναλλάγματος, βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε κάμψη.

Τά «Μεγαθήρια»

Η Χαλκιδική είναι μία από τις προβληματικές περιοχές της Ελλάδας, ενώ έχει τεράστιες δυνατότητες. Είναι προβληματική γιατί η τουριστική της ανάπτυξη έγινε στο παρελθόν κατά ένα τρόπο, θα λέγαμε άναρχο, χωρίς την στοιχειώδη μελέτη αλλά αποσκοπώντας στο παράνομο κέρδος. Αυτό γιατί μία δεκαετία από τότε που ο Μπαλόπουλος συνέλαβε την «ιδέα» και βάλθηκε να την υλοποιήσει, μοιράζοντας — δίχως περιστολή και αιδώ — αφειδώς μεγάλα δάνεια για την ανέγερση ξενοδοχείων στην περιοχή, και τα ξενοδοχεία μπορούν από μόνα τους να φτιάξουν τουρισμό.

Έτσι η τουριστική ανάπτυξη της Χαλκιδικής έχει όλα τα πλεονεκτήματα της απληστίας των ξένων επενδυτών και της έλλειψης προγραμματισμού, που έπεκράτησαν στη περίοδο της έπταετίας. Σκόρπιες και απομονωμένες οι «μολάδες» στα πλοκάμια της Χαλκιδικής παρά την καλή οργάνωσή τους, αδυνατούν να προσφέρουν στο τουρίστα την αλλαγή της ζωής που θα βρει στα γύρω χωριουδάκια και οικισμούς.

Έλληνική Γραφικότητα

Έλεψε η ελληνικότητα των χωριών ακόμη και στις ταβερνούλες — δσες σώθηκαν — και δεν έγιναν «μπάρ» ή «πιτσερίες». Έχασαν τα χωριά την απλότητα και γραφικότητα της ζωής τους. Αυτό αναζητάει ο τουρίστας.

Όσο περνάει ο καιρός τόσα γρηγορότερα οι ιθύνοντες

του ΕΟΤ πρέπει να καταλάβουν ότι ο τουρισμός εγκαταλείπει τα κοσμοπολίτικα ξενοδοχεία και στρέφεται — διακριτικά αλλά σταθερά — προς τα χωριά και τους οικισμούς και προς τις φυσικές ομορφιές της ελληνικής περιφέρειας. Γιατί είναι θλιβερό το γεγονός ότι μία περιοχή με απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης του οργανωμένου τουρισμού, να παραμένει στο «κατώφλι της ανοδικής πορείας» αυτού.

Διαφημιστικός προγραμματισμός

Ακόμη και η έλλειψη παντελούς προγραμματισμού προβολής από την πολιτεία, αλλά και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέχρι τώρα, δυσχαιράει την αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς αυτήν. Δεν είναι δυνατό να σταθεί η Χαλκιδική σαν τουριστική αγορά, αν δεν γίνει ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα σωστής και μεθοδικής προβολής της. Μόνο τότε και φυσικά με την παράλληλη ιδιωτική παρουσία ή Χαλκιδική θα «άκουστεί» στην ευρωπαϊκή και γενικά τουριστική αγορά, όπως έγινε σε άλλες περιοχές και στις οποίες από την άποψη κατανομής τουριστικής κίνησης, διαπιστώνεται τα τελευταία χρόνια έκδηλα φαινόμενα πληθυσμιακής συμφόρησης, ιδίως στα νησιά, τα οποία είναι από τα πλέον αναπτυσσόμενα τουριστικά.

Σεισμικές επιπτώσεις

Για το 1978 η Χαλκιδική παρουσίασε μία ακόμη σημαντική κάμψη. Οι σεισμοί της Θεσσαλονίκης αποτέλεσαν ένα πρόσθετο δυσμενή παράγοντα που είχε σημαντικό αντίκτυπο στην τουριστική κίνησή της.

Αλλά ως επικαλεστούμε την ψυχρή λογική των αριθμών. Στο 1978 σε σχέση με το

1977 είχαμε πτώση πληρότητας στα ξενοδοχεία της Χαλκιδικής κατά 20% ενώ η άλλη Ελλάδα (έκτος Θεσ/νίκης) είχε αύξηση κατά 20%. Μόνο μία μικρή αύξηση στα κάμπικ παρουσιάστηκε.

Συγκεκριμένα είναι:

1977		
	Ξενοδοχεία	Κάμπικ
Αφίξεις	92267	30920
Διανυκτ.	501918	205366
1978		
	Ξενοδοχεία	Κάμπικ
Αφίξεις	80454	33089
Διανυκτ.	421916	230576

Οι διαφοροποιήσεις αυτές αποδίδονται στους σεισμούς του περασμένου καλοκαιριού που δημιούργησαν στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις άγχος επιβίωσης.

Προοπτικές για φέτος

Όπως πιστεύουν οι ιθύνοντες του ΕΟΤ για φέτος υπάρχουν εξαιρετικά ευόιωνες προοπτικές ενδείξεις για τον τουρισμό στη Χαλκιδική. Και αυτό γιατί άρχισε η προσπάθεια μίας ξέχωρης προβολής της Χαλκιδικής στο διεθνή χώρο εκ μέρους του ΕΟΤ και των συναφών επαγγελματιών οργανώσεων.

Η Αυστρία

Στην τουριστική έκθεση της Βιέννης μεταξύ 17 και 23 Φεβρουαρίου, στο ελληνικό περίπτερο προβάλλονταν ιδιαίτερα η Χαλκιδική. Με την ευκαιρία της έκθεσης, ο διευθυντής του Ε.Ο.Τ. στην Αυστρία κ. Ν. Γεωργουσόπουλος μαζί με τον διευθυντή του ΕΟΤ στην Β. Ελλάδα κ. Φρ. Μανδαμαδιώτη, σε μία σειρά εκδηλώσεων στο πολυτελές ξενοδοχείο «Μπρίστολ» όπου παραβρέθηκαν βασικοί τουριστικοί πράκτορες και δημοσιογράφοι της Βιέννης, παρουσίασε στους οπερέτες τα πλεονεκτήματα της Χαλκιδικής ή οποία αποτέλεσε και τον βα-

σικό στόχο προβολής. Αυτή η προσπάθεια εκ μέρους του ΕΟΤ τριπλασίασε τις πωλήσεις προγραμμάτων του κυριότερου Αυστριακού οργανισμού «Ντουρόπ Αούστρια» για τη Χαλκιδική σε σύγκριση με το 1978.

και η Γαλλία

Ζωηρό ενδιαφέρον εκδηλώνεται και από Γαλλικής πλευράς, ιδιαίτερα του Γαλλικού οργανισμού «Τζέτ Τούρς». Κατόπιν αυτού με πρωτοβουλία του ΕΟΤ και της «Αίρ Φράνς» επισκέφτηκε τα τουριστικά συγκροτήματα της Χαλκιδικής, Γαλλική αποστολή με επικεφαλής τον διευθυντή της «Τζέτ Τούρς».

Πρώτες διαπιστώσεις

Ενώ όμως το ενδιαφέρον των ξένων τουριστικών γραφείων ήταν μεγάλο, παρατηρείται αυτόν τον καιρό μία κάμψη στο τουριστικό ρεύμα προς την Χαλκιδική μετά από την ανατίμηση των ύψων καυσίμων. Συγκεκριμένα ανυψώθηκαν κρατήσεις θέσεων στις πρώτες πτήσεις των «Τσάρτερς» προς Θεσσαλονίκη. Αν δεν υπάρξει επιδότηση από το κράτος της κυροζίνης (καύσιμο) των αεροπλάνων, θα εκτραπεί το τουριστικό ρεύμα προς άλλες χώρες που έχουν κώλας προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα π.χ. Ισπανία.

ΘΩΜΑΣ Θ.

«Ο ΣΙΘΩΝ»
 ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 Ίδιοκτησίας
 Έκπολιτιστικής Έταιρείας
 ΝΕΩΝ
 Νικήτης Χαλκιδικής
 ΣΤΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
 ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
 Δ)ση: ΕΕΕΝ Ο ΣΙΘΩΝ
 Νικήτη Χαλκιδικής
Τυπο Μευγκος
 Πρ. Νικολάου 1 ☎ 272222

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΑΛΩΝΙ

καί ὁ «ΚΑΓΚΕΛΛΕΥΤΟΣ» χορός τῆς Ἱερισσοῦ

Ὁ Δήμαρχος Ἱερισσοῦ κ. Μιχ. Νανουδάκης καί τὸ Δημοτικό Συμβούλιο, καλοῦν τὸ λαὸ τῆς Χαλκιδικῆς, στίς ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις πού γίνονται τὴν Τρίτη μέρα τοῦ Πάσχα στὴν Ἱερισσό.

Τό ξεκίνημα τῆς τελετῆς

Ἡ ὅλη Ἱστορία τῆς τελετῆς ἔχει ὡς ἐξῆς:

Εἶναι καθιερωμένο μετὰ ἀπὸ τὸ 1913 καί κάθε Τρίτη τοῦ Πάσχα, νὰ ξεκινᾷ λιτανεῖα ἀπὸ τὴν κεντρικὴ ἐκκλησία τῆς Ἱερισσοῦ μετὰ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀνάστασης, μετὰ λάβαρα, μετὰ τοὺς ἱερεῖς ἀμφιφοροῦντες, ψέλνοντας καί συνοδευόμενοι μετὰ τὸ ξύλινο σὴ μαντρο, γιὰ τὸ μέρος ὅπου βρίσκεται τὸ ἄλωνι τοῦ παλοῦ μετοχιοῦ τῆς Μονῆς Ζωγράφου, στὸ ὁποῖο ψάλλεται τρισάγιο καί ἀκολουθεῖ χορὸς καί ἄλλες γιορταστικὰς ἐκδηλώσεις. Στὸ παρελθὸν γίνονταν καί ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, ὅπως σκοποβολή, λιθοβολία, ἄμμα σὲ μῆκος καί ὕψος.

Τό «Μακελλιό»

Ὅλα αὐτὰ γίνονται πρὸς τιμὴν τῶν σφαγιασθέντων ἀπὸ τοὺς Τούρκους στὰ χρόνια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 Ἱερισσωτῶν, σὲ ἀριθμὸ πάνω ἀπὸ τετρακόσιους. Ἡ σφαγὴ αὐτὴ ἔγινε ἀπὸ τὸν Σιντίτ Γιουσούφ Μπέη ὅταν μετὰ ἀπὸ τὴν σφαγὴ στὴ Θεσσαλονίκη ἔβγαλε φιορᾶνι, μετὰ τὸ ἄποιο διέταξε τὴν ἐξόντωση ὅλων τῶν ἐπαναστατῶν τῆς Χαλκιδικῆς. Αὐτὰ ἔγιναν τὸν Ἰούλιον τοῦ 1821.

Σύμφωνα μετὰ τὴν παράδοση ἡ σφαγὴ αὐτὴ ἔγινε ὡς ἐξῆς:

Οἱ μελοθάνατοι ὠδηγήθηκαν στὸ ἄλωνι καί διατάχθη-

καν νὰ σχηματίσουν ἀλυσίδα χοροῦ, καί χειροκροτούμενοι ὑποχρεώθηκαν, χορεύοντας, νὰ βαδίζον πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἰδημίου, ὁ ὁποῖος τοὺς ἀποκεφάλιζε ἕναν - ἕναν πάνω στὴ στροφὴ τοῦ χοροῦ, μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Γιουσούφ πού παρακολουθοῦσε μετὰ ἀγαλίαση τὸ φρικτὸ θέαμα ἀπὸ ἐξώστη τοῦ Μετοχιοῦ.

Ἐξ' αἰτίας αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, οἱ μεταγενέστεροι Ἱερισσωῖτες, ἔδωσαν στὰ ἄλωνα τὸ ὄνομα «Μαῦρο», τὸ ὁποῖο εἶχε πλημυρῶσει ἀπὸ αἷμα!

Καγκελλευτός χορὸς

Ὁ χορὸς ἐκτελεῖται μετὰ καθιερωμένα τραγούδια πού σὰν περιεχόμενα ἔχουν τὴν ὅλη τραγωδία τῆς σφαγῆς καί τραγουδιούνται ἀπὸ γυναῖκες πού συγχρόνως χορεύουν.

Τὸ πρῶτο τραγούδι πού ἀνοίγει τὸ χορὸ εἶναι τοῦ Ἀστρατόγιαννου «Στὸ μαῦρο νεροῦ μάνα μ' τ' ἄλωνι». «Ὅταν «στρώσει» καλὰ, ἀρχίζει ὁ ἐπίσημος τῆς ἡμέρας, ἰδιότροπος «Καγκελλωτός» χορὸς, γιὰ τὸν ὁποῖο θεωρεῖται καθῆκον ἱερὸν κάθε Ἱερισσωῖτης νὰ πάρει μέρος, ἀκόμη καί οἱ γέροντες, οἱ ἔφηβοι καί οἱ παπιδιές, γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ χορὸς ἦταν ἀπαγορευμένος σ' ἄλλες περιπτώσεις.

Τὸ πρῶτο θεαματικὸ μέρος τοῦ χοροῦ, ἀρχίζει μετὰ τὸν στίχον παράγγελμα: «Ἄκουσε σύ Πρωτοσυρτὴ καί σύ Πρωτοκαγκελευτὴ! Γιὰ (=ἐμπρός) καγκιλέψτε τὸν χορὸ. Γιὰ! Βεργολίνα τὸν χορὸ, γιὰ, βεργολίνα τὸν χορὸ, γιὰ, βεργολίνα τὸν χορὸ, γιὰ, βεργολίνα τὸν χορὸ». «Νὰ διῶ ψηλές, νὰ διῶ λιγνές, νὰ διῶ τὴν κόρη π' ἀγαπᾶ. . .».

Τότε οἱ δύο πρῶτοι τοῦ χοροῦ, ἐξακολουθώντας νὰ χορεύουν, χωρίζονται στὰ δύο καί σχηματίζουν μετὰ τὰ χέρια τοὺς εἶδος καμάρας, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία περνοῦν αὐτοὶ

πού ἀκολουθοῦν καί ἀντιστρέφονται, μετὰ τὸν τρόπο ὅστε, μετὰ τὴν συνέχιση τοῦ χοροῦ, νὰ σχηματίζονται πολλές ἀντιμέτωπες σπεῖρες πού κινιοῦνται μετὰ ἀντίθετη κατεύθυνση καί μετὰ ἀργὸ ρυθμὸ, ὅλοι δὲ οἱ χορευτὲς ἀλληλοκυτάζονται ἀπὸ κόντὰ καί ἀλληλοχαιρετιοῦνται μέχρις ὅτου ἀποσπειρωθεῖ (ἀποκαγκελλεθεῖ) ὁλος ὁ χορὸς καί πάρει τὸ ἀρχικὸ του σχῆμα, ὅποτε καί διαλύεται μετὰ εὐχὲς καί χειροκροτήματα.

Ὁ χορὸς αὐτὸς ἀναπαριστᾷ τὴν σφαγὴν τοῦ 1821.

Ἀλλὰ ἄς δοῦμε τί λέει παρακάτω τὸ τραγούδι τοῦ Καγκελευτοῦ: «Νὰ διῶ ψηλές, νὰ διῶ λιγνές, νὰ διῶ τὴν κόρη π' ἀγαπᾶ: Τὸ ποιὸς κρατεῖ τὸ χέρι της. Τὸ ποιὸς τὴν ἀρραβῶνα της. — Ἐνας ἔχτρος μου γείτονας — Ἄς τὸ κρατεῖ κ' ἄς χαίρεται ὡς τὴν ἀπάνω Κυριακὴ, ὅσπου ν' ἀρραβωνιάσουμε κ' ὕστερα νὰ βλογίσουμε μ' ἕνα ἀρχοντικὸ παιδί. . .».

Οἱ στίχοι τοῦ ἀναφέρονται ἀλληγορικὰ στὴν ἐλευθερία «κόρη π' ἀγαπᾶ» ὁ Ἱερισσωῖτης καί πού ὁ αἰμοβόρος τοῦρκος παράνομα κρατᾷ. Μέσα του ὅμως ὑπάρχει ἡ πίστη ὅτι σύντομα, ὡς τὸ ἐπόμενο Πάσχα, θὰ διαχθεῖ στὴν Κόκκινη Μηλιά καί θὰ ἐνωθεῖ ὁ ἴδιος μ' αὐτήν.

Συνέχιση τῶν δεινῶν μέχρι τὸ 1830

Τὰ δεινὰ τῶν Ἱερισσωτῶν δὲν τελείωσαν μετὰ ἀπὸ τὴν σφαγὴν καί ὅσοι ἐπέστρεψαν στὴν κομόπολη, μετὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1821, πού δόθηκε ἀμνηστία, ὑπέφεραν γιὰ ἄλλα ἐννιά χρόνια μετὰ φόνους καί βιασμούς, ἀπὸ τὴν ἐγκατάσταση 3.000 τούρκων στρατιωτῶν στὰ γύρω μετόχια.

Ἡ ἐλευθερία τοὺς ἦρθε τὸ

Πάσχα τοῦ 1830, ὅταν ὁ τούρκικος στρατὸς ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὴν περιοχὴ καί τὸ Ἄγ. Ὅρος.

Θ.Θ.

Εὐχάριστες διαπιστώσεις

Εἶναι πολὺ εὐχάριστο νὰ βλέπουμε ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀναγνωρίζοντας τὴν συμβολὴν μας στὴν ἐκπολιτιστικὴ κίνησιν τοῦ τόπου μας, προσφέρθηκαν νὰ μᾶς βοηθήσουν δίνοντας τὰ ἀπαραίτητα μέσα γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐκπολιτιστικῶν μας σκοπῶν. Πρέπει καί ὅλοι οἱ ἄλλοι νὰ συνευθητοποιήσουν τὸ πόσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ βοήθειά τους. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τοὺς:

Ἀναγνωστάρα Φωτεινῆ, γιὰ προσφορὰ ἀλμπουμ φωτογραφιῶν καί φωτογραφίης.

Σάχο Νίκο καί Γκατσιουλιᾶ Δημήτρη, γιὰ προσφορὰ ἐγκυκλοπαίδειας στὴ βιβλιοθήκην μας.

Ἀφοῖ Σμαραγδῆ, γιὰ προσφορὰ ἐπίπλων ὡς δώρων λαχειοφόρου ἀγορᾶς.

Ἀθανασίου Σάκη, γιὰ προσφορὰ δώρων λαχειοφόρου ἀγορᾶς.

Καζάνη Φιλίτσα, Ἀποστολίδου Καίτη, Ξανθόπουλο Δ. Θανάση, Καζάνη Παναγιώτη, Κική Σμαραγδῆ - Παζαροῦ, Νίνα Μαρῆτη, γιὰ οικονομικὴ ἐνίσχυση.

Λαογραφικὴ ἐκθεσὴ καί γλέντι στὸν Ἅγιον Νικόλαον

Μεγάλον γλέντι ἔγινε στίς 10 τοῦ Μάρτη στὸν ὄρμον Παναγίας ὅπου πολὺς κόσμος πῆγε νὰ διασκεδάσει ἀλλὰ καί νὰ δεῖ καί τὴν συλλογὴ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ πού παρουσίασε τὸ Γυμνάσιον τοῦ Ἄγ. Νικολάου καί τὴν ἀποία βοήθησε καί ὁ ΣΙΘΩΝΑΣ.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΙΚΑ ΜΑΣΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ἐκ τῆς βιβλίου τοῦ Β. Γ. ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ «Ἡ γνωριμία μας μέ τή Χαλκιδική»

Ο ΡΑΚΟΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ἐδῶ θέλουμε ν' ἀποθέσου-
με ἕνα φόρο τιμῆς καί μνή-
μης, σ' ἕνα σπάνιο ταλλέντο
κωμικοῦ, τόν Ρακοδάσκαλο,
πού γεννήθηκε, μεγάλωσε καί
πέθανε στά Βρασιά.

Ὁ Ρακοδάσκαλος ἦταν κου-
ρέας, καφεπώλης καί καλός
κυνηγός.

Ἐίχε τὸ καφενεῖο του στὸ
πῶ ἐπίκαιρο σημεῖο τῆς πλα-
τείας. Κι' ὁποῖος ξένος περ-
νοῦσε καταστάλαζε ἐκεῖ.

Νέοι ἐπιστήμονες

Ὁ ΣΙΘΩΝ συγκαίρει τὴν
Εὐδοκία Ἀναγνωστάρα, μέ-
λος καί ἐπὶ χρόνια μέλος τοῦ
Δ.Σ. τοῦ «Σίθωνα» γιὰ τὴν
λήψη τοῦ πτυχίου τῆς Ἱατρι-
κῆς.

ΝΕΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1)
στὸν Ἄγ. Νικόλαο, καί ἔχει
προκαλέσει τὴν ἀγανάκτηση
τῶν ντόπιων γιὰ τὸν τρόπο
πού προστατεύει τὸ δημόσιο
τὴν περιουσία του.

Ἡ ὑπόθεση ξεκίνησε τὸ ἔ-
τος 1931, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἀ-
παλλοτριώσεων τῆς Χαλκιδι-
κῆς μετὰ ἀπὸ συνεδρίαση ἀ-
ποφάσισε (ἀποφ. 29/31.12.
1931), νὰ ἀπαλλοτριώσει τὸ
Ξενοφοντινὸ Μετόχι, πού τὰ
ὄρια του εἶναι, Ἀνατολικά μέ
τὴ θάλασσα καί τὰ κτήματα
τοῦ χωριοῦ Ἄγ. Νικόλαος,
Βόρεια, Δυτικά καί Νότια μέ
κτήματα τοῦ ἴδιου χωριοῦ.
Ὅλη ἡ ἔκταση ἔχει ὑπολογι-
στεῖ σὲ 850 περίπου στρέμμα-
τα. Εἴκοσι στρέμματα ἀρώσι-
μης γῆς, πού βρίσκονται δυ-
τικά κοντὰ στὰ λειβάδια, δὲν
περιλαμβάνονται στὴν ἀπαλ-
λοτριώση, καθὼς ἐπίσης καί
τὰ κτήρια τοῦ Μετοχιοῦ καί ὁ
γύρω ἀπ' αὐτὰ χώρος, συνο-
λικὰ 10 στρέμματα.

Γιὰ τὴν ἐκτίμηση τῆς ἔκτα-
σης αὐτῆς, ὁρίστηκαν ὡς νό-
μιμοι ἐκπρόσωποι, ὁ μὲν ἐπι-

Μιὰ φορὰ ἕνας κοντοχω-
ριανός ἐρχόταν ἀπὸ μιὰ δάκη
στὸν Πολύγουρο, καί ἐπειδὴ ἦ-
ταν ἀργὰ ἀποφάσισε νὰ ξευ-
χτήση στὰ Βρασιά.

Τράβηξε, λοιπόν, στὸ κα-
φενεῖο τοῦ Ρακοδάσκαλου καί
πῆρε τὸν καφέ του. Σὰν εἶδε,
πὼς εἶχε καιρὸ, ἀποφάσισε
καί νὰ κουρευτεῖ, καί λέει:
«Δέ μί κουρεύς κιόλα Ρακο-
δάσκαλε, ἀφοῦ βρέθ'καμι ἰ-
δῶ».

«Μπράβου νὰ σὶ κουρέψου.
Κάτσι».

Κάθησε τὸ λοιπὸν στὴν πολ-
υθρόνα γιὰ τὸ κούρεμα.

Ὁ Ρακοδάσκαλος ἐτοίμασε
τὰ πρέποντα, μέ σοβαρότητα,
πῆρε στὸ χέρι τὸ ψαλλίδι καί
ἄρχισε τὸ κούρεμα.

Κούρεψε ἀπ' τὴ μιὰ μεριά

θεωρητῆς Γεωργίας Θεσσαλο-
νίκης Μ. Παπαδόπουλος γιὰ
τὸ δημόσιο, ὁ δὲ μοναχὸς Ἀ-
βέρκιος γιὰ τὸ Μετόχι. Ἡ ἔ-
κθεση ἐκτίμησης πού συνέτα-
ξαν στίς 14 Αὐγούστου 1933
καθορίζει τὴν ἀξία τῆς ἀπαλ-
λοτριώσεως ἔκτασης, πού ἔ-
νινε μέ τὴν 29/31.12.31 ἀπό-
φραση σὲ 950.000 δραχ., ἡ ὁ-
ποία καί ἔγινε ἀποδεκτὴ. Μα-
ζὶ μέ τὸ 1/5 πού ἀπὸ τὸ νόμο
ἀνήκει στὸ Δημόσιο, ἡ ἔκτα-
ση αὐτὴ εἶναι 1350 περίπου
στρέμματα. Στὴ συνέχεια ἡ
ἀρώσιμη γῆ μοιράστηκε σὲ ἀ-
κτήμονες τοῦ χωριοῦ, ἐνῶ μιὰ
λουρίδα μεταξὺ αὐτῆς καί
τῆς θάλασσας ἔμεινε ἀδιάθε-
τη.

Τώρα τὸ μοναστήρι ἔρχε-
ται νὰ ξεπουλήσει στοὺς μεγα-
λοκεφαλαιούχους καί τὴν τε-
λευταία σπιθαμὴ γῆς βρίσκον-
τας μουστερήδες τὴν Ε.Π.Ε.
Γέσιος - Κατόπης & Σια καί
μέ τὴν μεσολάβηση κάποιου
ὀνόματος Τσακαλίδη, πούλαει
ξανά αὐτὴ τὴν ἔκταση πού τὸ
ἴδιο εἶχε προπουλήσει στὸ δη-
μόσιο.

καί ὅταν ἔφτασε στὴν ἄλλη
σταματᾷ λίγο, καί ὕστερα
χιτυπάει μιὰ μέ τὸ ψαλλίδι
στὴν κουρεμένη τὴν μεριά.

«Οὐαί! Τὶ κροὺς βρέ Ρα-
κοδάσκαλε; πατάει μιὰ φω-
νὴ, τὸ θῦμα».

Ὁ Ρακοδάσκαλος ἀτάρα-
χος, χωρὶς καμμιά ἀντίδραση
στέκεται καί τοῦ ἐξηγεῖ.

«Μιὰ ψεῖρα πουρπατοῦσι
στοῦ κουρεμένου κι ντ' βάρι-
σα νὰ μὴ ντροπώσ' παραπάν'
κι τ' χάσουμι!»

Ὁ ξένος κοκκινίζει ἀπὸ
ντροπὴ καί πάει νὰ δικαιολή-

σει τὴν ὑπαρξὴ τῆς ψείρας.

«Ἐμ, στὰ χάνια, πού γυ-
ρίζουμι, τί θὰ βρῆς. Θὰ ντ'
πῆρα πού κανένα χάν'».

Ὁ Ρακοδάσκαλος, πού πε-
ριμένει σὲ ἐνέδρα τὴν πιθανὴ
δικαιολογία, τοῦ ψειριάρη
τοῦ λέει, τώρα μέ σπασμένη
τὴν σοβαρότητα:

«Ἄμ' φαίν'ταν αὐταίν' πού
ἦταν ξέν'. Τ'ν εἶχαν στοῦ
κουντὸ δυὸ θ'κὲς κι ντ' κυν'-
γοῦσαν στοῦ αἵμα. Γιὰ ταύ-
του ντ' βάρισα».

Ὁ ἄλλος τᾶχασε ὁ φουκα-
ρᾶς καί ζάρωσε. Τὶ νὰ εἰπῆ.

ΑΠΟΚΟΥΦΩΜΑ ΑΦΕΛΕΙΑΣ

Μιὰ θυγατέρα θόσκει τὰ γελᾶδια τοῦ πατέρα της μαζί μέ
τὸ «στιχτό» τὸν ρογιασμένο, δηλαδὴ βοσκό.

Ὁ «στιχτός» εἶν' ἕνας νέος καμμιά εἰκοσαριά χρονῶν, γερο-
δεμένος καί γεμάτος δύναμη καί νειᾶτα.

Ἡ θυγατέρα εἶναι πῶ μικρὴ, ἀλλὰ πολὺ καλοφκιαγμένη,
κι' ἔτοιμη γιὰ χασάπη!

Τὰ μεσημέρια, πού σταλίζουν τὰ γελᾶδια στὰ πλατάνια τοῦ
Χαβρία, κολάτσιζαν κι' αὐτοὶ κι' ὕστερα ἐπαιρναν ἕνανα ὑπνά-
κο ξένοιαστοι, ὅπου νὰ πέση ἡ κάψα στὴ βοσκὴ. Ξένοιαστοι
γιὰ τὴ θυγατέρα, πού εἶχε ἀκόμα, γιὰ τὴν ὥρα ἀπειράχτο τὸ
νεῦρο τῆς ἀνησυχίας.

Ὅμως δὲν ἦταν καί γιὰ τὸν βοσκὸ τὸ ἴδιο πράμα. Δίπλα
του ἡ κοπέλλα καφωμένη ἔπεφτε ἀνάσκελα, τὰ χέρια πίσω στὸ
κεφάλι καί τὰ φουστάνια τραβηγμένα ἴσαμε κεῖ στὰ γόνατα,
καί παρὰ πάνω. Ποῦ νὰ τὸν πάρει ὁ ὕπνος τὸν κακόμοιρο!

Τὰ μάτια του ξυλιάζαν ἀλλοιθωρισμένα πάνω στὰ γόνατα
τῆς κόρης. Κι' αὐτὸ τραβοῦσε γιὰ πολὺν καιρὸ.

Μιὰ μέρα τὸ λοιπὸν, δὲν βάσταξε. Σὰν ἀποφάγανε τὸ μεση-
θὲρι στὰ πλατάνια, γυρῶει καί τῆς λέει, μέ ὕφος κάπως σοβα-
ρό: «Ἐλα μαρὶ νὰ κοιμ'θοῦμι μαζί». «Ἄμ' δὲ θὰν ἔρτου. Πῶς
κι δὲ θὰν ἔρτου!». «Γιατί, μαρὶ δὲν ἔρχισι, τί βλάβ'».

«Βλάβ' κι' πρᾶβλάβ'. Δὲν ἔρχουμι γιατί θὰ μὴ γκαστρώης!».
«Οὐά! Θὰ τ'ν ἀγκαστρώσου, εἶδαμι! Πέσι πού πάν' ἰοῦ μα-
ρὶ νὰ μὴν ἀγκαστρωθῆς!».

«Μ' καλά, δὲν ἀγκαστρώουμι πού πάν'»;

«Μ' δὲν ἀγκαστρώουσι ἰά, μ' τί ἀγκαστρώουσι!».

«Θάν' εἶνι ἔτο' καλά κὰν θὰν ἔρτου».

Πῆγε, λοιπόν, ἡ θυγατέρα μέ ἥσυχη συνείδηση καί ἔπεσε
«πού πάν'» αὐτὴ καί ἀπὸ κάτω ὁ στιχτός!

Τὸ βράδυ μάζεψαν τὰ γελᾶδια καί ἤρθαν στὸ χωριό. Τὴν
ἔτρωγε ὁμως ἡ περιέργεια. Σὰν ἔφτασαν στὸ σπίτι τρέχει καί
φωνάζει τὸν πατέρα της. Τὸν παίρνει στὴν ἄκρη καί τὸν ρωτᾷ-
ει μέ ἀγωνία σιγά, σιγά.

«Ἐ, πατέρα, ποῖς ἀγκαστρώουμι, ἰκεῖνους, πού εἶνι πού πάν'
ἢ ἰκεῖνους, πού εἶνι πού κὰτ'; Ἰὰ πέ μί;». «Ἰκεῖνους πούνι πού
κὰτ' μαρὶ χαζιά!» λέει ὁ ἔξυπνος πατέρας.

Τότε φωνάζει θριαμβευτικά ἡ θυγατέρα:

«Οὐά, τὸν βόλιμα τὸν στιχτό μας. Τὸν ἔβανα, πού κὰτ'».
«Ἄμ' τὸν βόλιμα καλά», λέει καί ὁ πατέρας. Τὶ νὰ πῆ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΝΙΚΗΤΗΣ

Του Ίωακείμ Κρικελίκου, Φιλολόγου

Ἡ μοιχεία (χορευτικό)

Μαλώσανε τὰ πούστικα κι πέσανε ἀχώρια
τό'να στρώνει στὸν καναπέ κι τ' ἄλλο στὸ κριβάτι.
Κι ἀκούω τὰ μισάνυχτα μέσ' τὸ βαθύ σκοτάδι
νὰ λένε λόγια μυστικά, νὰ κρυφοκουβεντιάζουν.
Βάζω τὶς παντοφλίτσες μου κι πάω ἀγάλια - ἀγάλια
κι ἀπλώνω τὸ χεράκι μου κι πιάνω δυὸ κιφάλια.
Τό'να εἶχε μπόλκα τὰ μαλλιά κι τ' ἄλλο δυὸ πλεξοῦδες.
Κι πάλε δὲν πὸ πῆστεμα κι ξαναδευτερώνω,
κι ἀπλώνω τὸ χεράκι μου κι πιάνω δυὸ κορμάκια.
Τό'να εἶχε φρούσα πράσινη κι τ' ἄλλου παντιλόνια.
Μέ πήρε τὸ παράπονο κι ἀρχίησα νὰ κλαίω.

Βάστα καλά ὦρέ ἀδελφέ (χορευτικό)

— Ποιὰ μάνα εἶχε δυὸ πιδιά στοὺν πόλεμο σταλμένα;
Πές της νὰ μὴ τὰ καρτερεῖ, νὰ μὴ τὰ περιμένει
καὶ κείνα σκοτωθήκανε στῆς Ἀρμενιάς τὸν κάμπο.
Κι γ' Ἀρμενιά κατέβασι δένδρα ξεριζωμένα
σέρνει πέτρις κι κλαδιά, σέρνει κι μιὰ γλυκομηλιά.
σέρνει κι μιὰ γλυκομηλιά μὲ μῆλα φορτωμένη.
Κι ἀπάνω στὰ κλωνάρια τῆς δυὸ δέρφια ἔγκαλιασμένα.
— Βάστα καλά ὦρ' ἀδερφέ νὰ μὴ ξεχωριστοῦμε
κι δῶ χωρίζουν τὰ βουνά, χωρίζουν τὰ λαγαδία.

Ἕνας ξένος κατέβαινε (ἐπιτραπέζιο)

Ἕνας ξένος κατέβηκε ἀπ' τὶς ψηλές ρουχοῦλες.
Σέρνει μουλάρια δώδεκα κι μουλές⁶ τριανταπέντε.
Κι μοῦλα ἢ κανακαριά⁷ σέρνει τὸν νιὸ ἀπάνου,
πού τραγουδοῦσε κι ἔλεγε πού τραγουδάει κι λέει:
— Τόσες ραχοῦλες πέρασα κι κλέφτες πῶς δὲν εἶδα;
Τὸν λόγου δὲν ἀπέσουσι,⁸ τὸν λόγου δὲν πισώνει,
κι κλέφτες ἀπὸ μπροστά του κι πιάνουν τὰ μουλάρια.
Πιάνουν τὴν μοῦλα τὴν καλή πού σέρν' τὸν νιὸ ἀπάνου.
— Γιὰ σὰς παρακαλῶ πιδιά κι προυσκινῶ τὸν πρώτου,
νὰ μὴ μὴ ξιφορτώσῃ τὰ ἔρημα μουλάρια
γιατὶ ἔμαι δόλιος μοναχὸς κι δὲν θὰ τὰ φουρτώσω
— Ἄκουσ' τον τὸν κιαρατά,⁹ ἄκουσ' τον τὴν μᾶς λέει.
Ἐμεῖς θὰ τὸν χαλάσουμι καὶ ἔκείνος τί μᾶς λέει.
Τὸν λόγου δὲν ἀπέσουσι μιὰ χατζαριάα τοῦ δίνουν
τοῦ στόμα τ' γέμ'σι αἵματα τὰ χεῖλια του φαρμάκι.
Κι μέσα ἢ γλωσσίτσα του λαλεῖ σὰν χελιδόνι:
— Λάλησε γλώσσα μ', λάλησε καὶ πέστα ὅσα ξέρεις
Κι ἀρχί'σαν κι τὸν ξέταζαν κι τὸν βαριαξιάζον:
— Ξένε μ' πού εἶν' ἢ μάνα σου, πού εἶναι ἢ πατέρας;
— Πατέρας μ' εἶν' ἀπ' τὰ Δουμπιά¹⁰ κι μάνα μ' ἀπ τὰς Σέρρας
Εἶχα κι ἕνα ἴδιφόν κακό πού πάισι μὴ τοὺς κλέφτες.
— Ξένε μ' ἐγὼ ἔμαι ὁ ἴδιφός πού πάισι¹¹ μὴ τοὺς κλέφτες.
Καὶ τότε τὸν ἀγκάλιασι καὶ τὸν γλυκομιλοῦσι.
Στὸν ὄμο του τὸν ἔρριξε καὶ στὸν γιατρό τὸν τρέχει.
— Γιατρέ μ' πουλνοὶ πού γιάτρεψες, σφαγμένοι καὶ κομμένοι
γιὰ γιάτρεψι τὸν ἀδιρφόν μ' τὸν μαχαιοκομμένο.
— Ἐγὼ πουλνοὶ ἐγιάτρεψα σφαγμένοι κι κομμένοι
κι ὁ ἀδιρφός δὲν ἔχει γειά, γιατί εἶν' πουλὸ θανατουμένους..
Πάρ' τον σύρ' τον στή μάνα του νὰ τὸν γλυκοφιλήσει.

Ἐμεῖς

ΚΙ ΕΣΕΙΣ

- Τὸ Ταχυδρομεῖο μας
- Βῆμα Ἀναγνωστῶν
- Ἐλεύθερη συζήτηση

Ἄσυγχώρητες παραλείψεις στό θέμα τοῦ Ἀριστοτέλη

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ σὰν
Χαλκιδικιώτης πού γεννήθη-
κε κοντὰ στὰ Στάγειρα, νὰ ἀ-
πευθίνω ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ
«Σίθωνα» καὶ μέ ὅλον τὸν ὀ-
φειλάμενο σεβασμὸ, στὶς Φι-
λοσοφικὲς Σχολές, στὴν Ἀρ-
χαιολογικὴ Ἑταιρεία καὶ τέ-
λος στὸ Ἐπιτομεῖο Πολιτι-
σμοῦ, ἕνα ἐρώτημα: Νὰ μᾶς
ποῦνε, ΤΙ ΕΡΓΟ ἐπέτελεσαν
καὶ ποιά ὑπῆρξε ἢ προσφορά
τοὺς στὴν ἀνιστόρηση
τῶν ἀρχαίων Σταγείρων καὶ
στὴ δημιουργία ἐνὸς Παγκό-
σμιου Πνευματικοῦ Κέντρου.

Καὶ εἰδικότερα νὰ μᾶς
ποῦνε:

α) Ἄν ἐπεσήμαναν καὶ μέ
ποιές μελέτες εἰδικῶν,
πού ἀκριβῶς κεῖται ὁ γενέθλι-
ος τόπος τοῦ μεγάλου Μακε-
δόνοιο πανεπιστήμονος.

β) Ἄν φρόντισαν ποτέ νὰ
γίνουιν στὴν περιοχὴ τῶν ἀρ-
χαιῶν Σταγείρων (τριπλή ἦ-
ταν ἢ ἀρχαία γραφή: ἢ Στά-
γειρος, τὰ Στάγειρα καὶ ἢ
Στάγειρα), ἀρχαιολογικὲς ἀ-
νασκαφές γιὰ μιὰ ἀναστήλω-
ση τῶν Σταγείρων, ἀν μὲ ἄλ-
λα λόγια, ἀντήχησε ποτέ ἢ ἀρ-
χαιολογικὴ σκαπάνη ἐκεῖ ὅ-
που γεννήθηκε καὶ ἔζησε ὁ γί-
γας αὐτὸς τῆς ἐπιστήμης. Πε-
ριττό νὰ προσθέσω ὅτι, σύμ-
φωνα μὲ πληροφορίες μου,
ἀρχαιοκάπηλοι ἰδίως ξένοι,
μὲ δικές τους ἀνασκαφικὲς ἐρ-
γασίες καλύπτουν τὸ κενὸ αὐ-
τὸ, ἀρκετὰ ἐπιτυχημένα.

γ) Ἄν ἢ Ἀκαδημία Ἀθη-
νῶν ἢ ἄλλη ἐπίσημη Σχολὴ
ἔχει ἐκδόσει ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ, ὅπως
τὸ ἔκαναν πολλὲς ξένες Ἀκα-
δημίες ἢ ξένες Πανεπιστημι-
ακὲς Σχολές.

Χρόνια τώρα μὲ δημοσιεύ-
ματά μου, ἰδίως στὸν Τύπο
τῆς Θεσσαλονίκης, προσπάθη-
σα νὰ κινήσω τὸ ἐνδιαφέρον
τῶν ἀρμοδίων στὰ θέματα αὐ-
τὰ καὶ δὲν πέτυχα τίποτε.

Ἄπὸ τὸ 1951 ἐπεσήμανα

ἐγὼ μὲ βάση τὴν περιγραφὴ
τοῦ Στράβωνα, ἀπὸ ὅσα διά-
βασα στὴν «Μελετὴν Γεωγρα-
φία ἐκδοθεῖσαν τὸ δεῦτερον ὑ-
πὸ Ἀνθίμου Γαζῆ, τόμος Αὐ-
τὸ ἐν Βενετία, τύποις Πάνου Θε-
οδοσίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων»
σελ. 456 καὶ ἐπ., ἀπὸ ὅσα σχε-
τικὰ μὲ τὸ θέμα ἀναφέρονται
σὲ ξένες ἐγκυκλοπαίδειες, ὅτι
τὰ ἀρχαία Στάγειρα ἦταν
στὴ θέση «BINA», στὴν πε-
ριφέρεια ὅπου βρίσκεται σή-
μερα τὸ χωριὸ «Λιμιάσδα» μὲ
τὴν παλαιότερη ὄνομασία καὶ
«Ὀλυμπιάδα» μὲ τὴν σημερι-
νὴ, στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ
τῆς Χαλκιδικῆς, ΒΑ τῆς ση-
μερινῆς Στρατωνίκης καὶ Ν
Α τοῦ σημερινοῦ Σταυροῦ.
Ὅτι τὰ ἀρχαία Στάγειρα εἶ-
χαν λιμάνι μὲ τὸ εἰδικότερο
ὄνομα «Κάπρος» καὶ κοντὰ ἀ-
πέναντι βρισκόταν ἕνα νησά-
κι μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα πού σήμε-
ρα λέγεται «Καικανῶ».

Καὶ ὅμως δὲν βρέθηκε ἀ-
κόμα κανένας εἰδικὸς νὰ
καταπιαστεῖ μὲ τὸ πρόβλημα
αὐτὸ τὸ τόσο σπουδαῖο.

Καὶ κάτι ἄλλο: Τὸ 1954
συγκροτήθηκε στὴ Χαλκιδικὴ
μιὰ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν ἀνε-
γερση τοῦ ἀδριάντα τοῦ Ἀρι-
στοτέλους, συγκέντρωσε ση-
μαντικὰ ποσὰ (κυρίως ἀπὸ
Χαλκιδικιώτες ἐγκατεστημέ-
νους στὸ ἐξωτερικὸ) καὶ ἔστη-
σε τὸ ἄγαλμα αὐτό, ἔργο τοῦ
γλύπτου Νικόλα, σὲ μιὰ περι-
οπτὴ θέσῃ τοῦ χωριοῦ πού
τώρα ἐπονομάστηκε Στάγει-
ρα.

Εἴκοσι τέσσερα τώρα χρό-
νια παραμένει ἐκεῖ πάνω ὁ Ἀ-
ριστοτέλης, μόνος, βαρὺς, ἔρ-
ρημος καὶ ἀνεμοδαρμένος, χω-
ρὶς «ἀποκαλυπτήρια», δίχως
ν' ἀξιοθεῖ μὲ καμμιά τιμητι-
κὴ ἐκδήλωση. Γιατὶ;

Μὲ θερμὲς εὐχαριστίες γιὰ
τὴν φιλοξενία καὶ μὲ πολλὴ
ἐκτίμηση.

ΣΤΕΦ. ΑΘ. ΚΟΤΣΙΑΝΟΣ

Δικηγόρος τ. Βουλευτῆς